

FIŞA MĂSURII M3

Denumirea măsurii: Investiții pentru exploatații agricole

CODUL Măsurii: M3 / 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Diversificarea sectorului agricol este esențială pentru furnizarea de oportunități de angajare pentru populație și pentru sprijinirea comunităților rurale.

Fermierii din teritoriul acoperit de GAL SIRET MOLDOVA vor trebui să se adapteze cerințelor și oportunităților unei piețe noi și mai extinse care se caracterizează printr-o gamă de activități mai largă, astfel încât să fie valorificate la maxim toate posibilitățile economice.

Managementul spațiului rural trebuie să fie privit ca un întreg și nu fragmentat, astfel încât să se creeze oportunități atât pentru activitățile non-agricole cât și pentru alte activități care să genereze venituri suplimentare.

În special în zona rurală este important să se încurajeze dezvoltarea de societăți orientate spre valorificarea resurselor locale, iar GAL SIRET MOLDOVA reprezintă un teritoriu în cadrul căruia această direcție este considerată prioritară.

Pentru creșterea eficientizării lucrărilor agricole, pomice, echipamentele tehnice destinate agriculturii sunt: parcuri de tractoare și mașini agricole al căror nivel de modernitate și performanță este esențial pentru reducerea timpului necesar efectuării lucrărilor și a eficacității acestora.

Obiective de dezvoltare rurală i): Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii:

- Adaptarea exploatațiilor din GAL SIRET MOLDOVA la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole din GAL Siret Moldova sprijinite;
- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței.

Măsura contribuie la prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă, inovare

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M2, (DI: 2A)

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin această măsură se vor promova investițiile în exploatațiile agricole din sectorul vegetal, pomicol și de creștere a animalelor pentru realizarea de construcții noi și/sau modernizarea construcțiilor agricole existente din cadrul acestora și a utilităților aferente, achiziționarea de mașini și utilaje noi, înființarea de plantații etc. În plus în cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole. Măsura M3 asigură îmbunătățirea competitivității fermelor comerciale și de semi-subzistență și asociațiilor acestora, în paralel cu respectarea principiilor dezvoltării durabile, dotarea necesară în scopul adaptării la standarde ridicate, eficientizării costurilor și creșterii veniturilor.

În cadrul acestei măsuri criteriile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din teritoriul GAL SIRET MOLDOVA, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de SDL și analiza SWOT.

3. Trimitere la alte acte legislative

R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului; R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole ; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare; R Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor ;Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare; Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare; Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare; Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup ţintă)

Beneficiari direcți pot fi:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate; cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservesc interesele membrilor.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. 1305/2014.
- Costuri standard și contribuția în natură, în cazul înființării / reconversiei plantațiilor pomicole și înființării de pepiniere pomicole;

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Cheltuielile eligibile vor respecta prevederile art. 45 și 46 din R (UE) nr. 1305/2013 și art. 13 din R Delegat (UE) nr. 807/2014 și se referă la:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv, achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Înființare/ înlocuirea de plantații pentru struguri de masă, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor; Contribuția în natură în cazul înființării/inlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/2013.
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.
- Reconversia plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie;
- Înființarea și modernizarea pepinierelor pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antigrindină etc.;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației.
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, în scopul comercializării produselor în cadrul lanțurilor scurte;
- Amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatației și alte activități de marketing (de exemplu: rulote alimentare);

- Investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
- Împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția și drumuri de exploatare;
- Completarea golorilor cu puieți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare) ;
- Conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din R. 1305/2013;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018);
- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea "Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii") în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 ;

Cheltuieli neeligibile* specifice:

- Achiziția de clădiri, construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturii);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole, a plantațiilor.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie realizată doar în UAT-urile prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP și să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând culturile în sere și solarii și pepinierele
- Suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.
- Contribuția în natură este eligibilă doar cu respectarea condițiilor din art 69 (1) R 1303/2013
- Dacă proiectul prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar cu respectarea condițiilor din secțiunea Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii
- În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE. În cazul comercializării, vor fi sprijinite doar produse incluse în Anexa I la TFUE
- Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investiții în modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare), ca și componentă secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă

- Investițiile în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații și în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect ce are ca scop modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare).
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4000SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
  - Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
- În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice.
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă;
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscale) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat; În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.
- Investiția să se realizeze în teritoriul GAL SIRET MOLDOVA și trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală a teritoriului SIRET MOLDOVA.
- Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană .
- În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze, doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară, exceptie nuc și alun unde poate fi utilizat și material CAC (conformitas agraria communisatis)*;;

- În cazul pepinierelor, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară;
- Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe toată perioada de implementare a proiectului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 400050 stabilit prin condițiile de eligibilitate.

8. Criterii de selecție

- Exploatații agricole de semi subzistență;
- Exploatații agricole care nu au mai beneficiat de sprijin SAPARD/FEADR pentru aceeași tip de activitate;
- Tipul investiției
- Exploatații agricole deținute de fermieri cu vârstă sub 40 de ani, la data depunerii proiectului;
- Nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole;

9. Sume (aplicable) și rata sprijinului

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși: 200.000 euro, indiferent de tipul investiției.

Suma maximă nerambursabilă a unui proiect va fi stabilită la fiecare apel de selecție prin corelare cu sumele rămase disponibile pe măsură, în conformitate cu documentele de accesare.

; Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte 20 puncte procentuale suplimentare dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);
- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârstă sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare aşa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;
Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți;